

Mechanizmy korekcyjne w zasobach własnych budżetu Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem rabatu brytyjskiego

Wprowadzenie do problematyki mechanizmów korekcyjnych

Mechanizmy korekcyjne w zasobach własnych¹ budżetu Unii Europejskiej, czyli we wpłatach państw członkowskich do tego budżetu, są ważnym elementem systemu finansowania działalności UE. Chociaż nie są tematem częstych rozważań naukowych, to były wiele razy powodem zaciętych dyskusji wśród członków organizacji.

Większość literatury fachowej dostępnej na podjęty w niniejszym badaniu temat została opracowana przez ekspertów instytucji Unii Europejskiej i jest częścią większych analiz dotyczących zasobów własnych budżetu UE. Należą do nich raporty Grupy Wysokiego Szczebla ds. Zasobów Własnych oraz analizy *think tanków*, jak np. Centre for European Policy Studies na czele ze swoim ekspertem J.N. Ferrer. W Polsce nie powstało wiele publikacji, które w sposób szczegółowy dotyczyłyby tej tematyki. Warto jednak nadmienić, że problematyką mechanizmów korekcyjnych zajmowała się m.in. prof. E. Kawecka-Wyrzykowska ze Szkoły Głównej Handlowej (także w „Studiach Europejskich”) oraz eksperci Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

---

* Dr hab. **Magdalena Proczek** – Katedra Unii Europejskiej im. Jeana Monneta, Collegium Ekonomiczno-Społeczne, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, mprocz@sgh.waw.pl.

** **Piotr Pajda** – uczestnik programu Climate Change, Management, Finance na Imperial College London realizowanego we współpracy z Grantham Institute.

¹ Współcześnie do zasobów własnych zaliczane są: cła rolne i składki cukrowe; pozostałe cła nałożone na artykuły przemysłowe; podatek od wartości dodanej (VAT); wpłaty oparte na wartości dochodu narodowego brutto Unii Europejskiej (tzw. czwarte źródło) oraz pozostałe dochody, tj. podatek od wynagrodzeń osób zatrudnionych w instytucjach UE, odsetki karne za zwłokę w płatnościach uiszczanych na rzecz budżetu, grzywny za naruszanie prawa Unii, płatności z tytułu operacji pożyczkowych, nadwyżki z lat poprzednich oraz dochody z działalności administracyjnej instytucji UE.

Po czerwcowym referendum w sprawie tzw. Brexitu powstało wiele raportów dotyczących makroekonomicznych skutków wystąpienia Wielkiej Brytanii z UE, ale temat rozwiązań wewnętrznych problemów UE został na razie pominięty, a zwłaszcza dotyczących reformy mechanizmów korekcyjnych. Konieczne zatem wydaje się przeprowadzenie szczegółowych studiów nad tymi mechanizmami, które przez wszystkie instytucje UE i wielu ekspertów uznawane są za nieodpowiednie w obecnym kształcie. Nadchodzący Brexit może być dobrym momentem nie tylko na gruntowną przebudowę priorytetów działalności UE na kolejne lata, ale także na stworzenie nowego systemu finansowania UE. Brak polskojęzycznych pozycji naukowych dotyczących mechanizmów korekcyjnych, zwłaszcza na lata 2014–2020, spowodował, że niniejsze opracowanie powstało głównie na podstawie analiz przygotowanych przez instytucje UE oraz raportów rządu brytyjskiego związanych z wystąpieniem Wielkiej Brytanii z UE. Przy przygotowaniu pracy korzystano także z oficjalnych stron internetowych oraz aktów prawnych UE.

Celem opracowania jest przedstawienie specyfiki mechanizmów korekcyjnych w zasobach własnych budżetu UE oraz próba odpowiedzi na pytanie związane z ich przyszłością, zwłaszcza uwzględniając tzw. Brexit. W pierwszej części pracy skoncentrowano się na istocie, genezie i ewolucji mechanizmów korekcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem historii rabatu brytyjskiego. W dalszej części przedstawiono wysokość finansowania rabatu brytyjskiego przez państwa członkowskie UE w 2014 r., wysokość wpłat Wielkiej Brytanii do budżetu Unii Europejskiej oraz wpływ rabatu brytyjskiego na tę wysokość. We wnioskach podjęto próbę oceny zasadności wprowadzenia korekt budżetowych oraz omówiono propozycje ich koniecznych reform.

W celu odpowiedzi na postawione pytanie badawcze w pracy korzystano z aktualnych danych statystycznych udostępnianych przez oficjalne instytucje UE. Niestety, nie zawsze możliwe było dotarcie do statystyk z 2015 r., dlatego część analiz opiera się na danych pochodzących z 2014 r. W badaniu zastosowano przemiennie analizę i syntezę, które zostały oparte na oficjalnych dokumentach UE oraz literaturze fachowej przedmiotu. Zastosowano aparat pojęciowy typowy dla badań z zakresu finansów międzynarodowych i ekonomii.

Praca, zgodnie z przyjętym założeniem, stanowi studia wybranych przez autorów zagadnień oraz nie pretenduje do wyczerpania bogatej problematyki tematu, gdyż uwzględnienie wszystkich zagadnień dotyczących mechanizmów korekcyjnych w zasobach własnych budżetu UE przekraczałoby niewątpliwie jej ramy. Badanie zakończono 30 września 2016 r.

Istota oraz geneza i ewolucja mechanizmów korekcyjnych

Według Ministerstwa Spraw Zagranicznych mechanizmy korekcyjne (ang. *correction mechanisms*) są to specjalne obniżki we wpłatach do budżetu UE, przyznawane państwom członkowskim, których obciążenia budżetowe są relatywnie wysokie w stosunku do ich zaamożności². W języku angielskim mechanizmy korekcyjne nazywane są również *compensation mechanisms*. Natomiast do określenia rabatu brytyjskiego, jednego z najbardziej znanych mechanizmów korekcyjnych, używane są sformułowania *UK abatement*, *UK rebate* oraz *UK correction*³.

Geneza mechanizmów korekcyjnych sięga okresu procesu akcesji Wielkiej Brytanii do Wspólnot Europejskich, który okazał się niełatwy. Nastąpiło to dopiero w styczniu 1973 r. Natomiast wcześniej dwukrotnie, w 1961 r. oraz 1967 r., Charles de Gaulle, ówczesny prezydent Francji, zablokował przyjęcie Brytyjczyków⁴. Co interesujące, negatywne podejście ówczesnego prezydenta Francji do Wielkiej Brytanii było nie tylko motywowane geopolitycznymi i ideologicznymi względami. Andrew Moravcsik, profesor z Uniwersytetu Harvarda, twierdzi, że Ch. de Gaulle wielokrotnie wspominał o niedostosowaniu wspólnego rynku europejskiego do gospodarki Wielkiej Brytanii⁵, co z punktu widzenia ekonomicznego nie było dla Francji do zaakceptowania⁶. De Gaulle podkreślał, że Brytyjczycy nie będą chcieli wspierać rolników z państw WE i będą importować produkty pochodzące od członków Wspólnoty Narodów⁷. Jak się później okazało, argumenty prezydenta Francji były trafne i to właśnie duży udział dotacji dla sektora rolniczego w państwach WE był jednym z powodów wprowadzenia rabatu brytyjskiego – najbardziej znanego i najstarszego mechanizmu korekcyjnego w Unii Europejskiej.

Droga do udzielenia rabatu brytyjskiego nie była prosta. Już od początku lat 70. XX w., w fazie negocjacji członkowskich Wielka Brytania wystę-

---

² *Wieloletnie Ramy Finansowe – słownik pojęć*, <http://www.msz.gov.pl/resource/5baca434-1692-4cdd-8af0-62d281e53692:JCR> (dostęp 20.08.2016).

³ *The UK 'rebate' on the EU budget*, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/577973/EPRS_BRI\(2016\)577973_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/577973/EPRS_BRI(2016)577973_EN.pdf) (dostęp 20.08.2016).

⁴ *Common Market founded*, <http://www.history.com/this-day-in-history/common-market-founded> (dostęp 20.08.2016).

⁵ *1967: De Gaulle says 'non' to Britain – again*, http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/november/27/newsid_4187000/4187714.stm (dostęp 20.08.2016).

⁶ *De Gaulle and European Integration*, <http://aei.pitt.edu/9302/1/DeGaulleMorav.pdf> (dostęp 20.08.2016).

⁷ *Ibidem*.

powołała o obniżkę we wpłatach do budżetu Wspólnot. Jednakże dla konserwatysty E. Heatha, ówczesnego premiera Zjednoczonego Królestwa, ważniejsze było dołączenie do WE niż renegocjowanie warunków finansowych⁸. Po wyborach z 1974 r. władzę przejęła Partia Pracy z H. Wilsonem na czele, który obiecywał lepsze warunki członkostwa we WE dla swojego państwa. Laburzyści zapowiadali m.in., że będą walczyć o nowe i bardziej sprawiedliwe metody finansowania budżetu WE⁹. Rząd Wilsona zapowiedział zorganizowanie referendum w 1975 r. Decyzja Brytyjczyków była uzasadniana w podobny sposób, jak referendum w sprawie współczesnego *Brexitu*¹⁰. Zdecydowane „tak” o pozostaniu we Wspólnotach pozwoliłoby nie tylko wzmocnić członkostwo Wielkiej Brytanii we WE, ale także uspokoiłoby wewnętrzne spory w Partii Pracy dotyczące polityki europejskiej. Co więcej, Brytyjczycy próbowali wymusić korzystne zmiany dotyczące systemu finansowania budżetu WE, a referendum krajowe było mocnym argumentem wobec innych państw członkowskich. Z kolei zagłosowanie za wyjściem ze Wspólnot zmusiłoby inne państwa do rozwiązania problemu finansowego Wielkiej Brytanii. Natomiast zaferowanie mechanizmu korekcyjnego zachęciłoby eurosceptyków do głosowania za pozostaniem Wielkiej Brytanii we WE¹¹.

W 1974 r. rząd Wielkiej Brytanii prowadził rozmowy z ekspertami Komisji Europejskiej oraz Francji na temat ówczesnego systemu finansowania budżetu WE. W Paryżu w grudniu 1974 r. H. Wilson, podobnie jak współcześnie D. Cameron, groził wyjściem ze Wspólnot Europejskich, jeśli inne państwa nie pójdą na kompromis. Mimo zdecydowanego sprzeciwu Francji z początkiem 1975 r. wprowadzono mechanizm korekcyjny dla Wielkiej Brytanii. Była to głównie zasługa H. Schmidta, kanclerza Niemiec, który od dawna sympatyzował z laburzystami. Co więcej, H. Schmidt uważał, że nie tylko Wielka Brytania powinna mieć możliwość korzystania z mechanizmu kompensacyjnego. Zaproponował wprowadzenie obniżek dla każdego państwa, które będzie obciążone zbyt dużymi wpłatami do budżetu WE.

To właśnie mechanizm korekcyjny zaprezentowany w lutym 1975 r. przez Komisję Europejską należy traktować jako pierwszy tego typu instrument zastosowany we Wspólnotach Europejskich. Obliczanie korekty nie było łatwe i mogło być zastosowane tylko po spełnieniu trzech warunków przez dane państwo. Po pierwsze, musiało ono być płatnikiem

---

⁸ *The UK's negotiation of its EU Budget rebate*, <http://theses.gla.ac.uk/3213/1/2012LeeCHPhD.pdf> (dostęp 20.08.2016).

⁹ J. Spence, *A high price to pay? Britain and the European budget*, „International Affairs”, No. 6/2012, s. 1241.

¹⁰ *Ibidem*.

¹¹ *The UK's negotiation...*, op.cit.

netto (Irlandia i Holandia nie spełniały tego warunku). Po drugie, istniało kryterium oparte na procentowym wroście DNB danego członka. Trzecie kryterium było związane z deficytem w bilansie płatniczym. Mechanizm korekcyjny został oficjalnie wprowadzony w 1975 r. podczas szczytu WE w Dublinie, a jedynym państwem, które spełniło wówczas wszystkie trzy kryteria, była Wielka Brytania¹². Tydzień później premier H. Wilson zarekomendował swoim rodakom głosowanie w referendum na „tak”. 5 czerwca 1975 r. ponad 17 mln obywateli Zjednoczonego Królestwa wybrało pozostanie we Wspólnotach Europejskich (67,2%), natomiast przeciw opowiedziało się prawie 8,5 mln (32,8%).

Pierwszy mechanizm korekcyjny nie był jednak wystarczającą obniżką, aby usatysfakcjonować rząd Wielkiej Brytanii. Pogłębiający się deficyt budżetowy, spowodowany recesją gospodarczą trwającą już od rządów H. Wilsona, spowodował, że w marcu 1979 r. J. Callaghan wystąpił do Wspólnot o zmianę reguł dotyczących wpłat Brytyjczyków do budżetu WE. Argumenty, które prezentował ówczesny rząd Wielkiej Brytanii, nie różniły się od tych, które kilka lat później przedstawiała M. Thatcher. Rząd J. Callaghana uważał, że powiększający się deficyt w brytyjskim budżecie jest spowodowany nadmiernymi wpłatami do budżetu WE. Z wyliczeń rządowych wynikało również, że do 1980 r. Wielka Brytania została by największym płatnikiem netto, a jednocześnie pod względem wzrostu gospodarczego byłaby na dziewiątym miejscu we WE.

Warto zaznaczyć, że istniały wówczas dwie główne przyczyny dużych wpłat Wielkiej Brytanii do budżetu WE. Po pierwsze, opierała ona swój handel, a szczególnie handel produktami rolnymi, na innych państwach Wspólnoty Narodów. Chociaż w 1973 r. przewidywano, że struktura handlu zagranicznego Wielkiej Brytanii po przystąpieniu do WE zdecydowanie się zmieni, to po kilku latach okazało się, że ekonomiści zdecydowanie się mylili. Opłaty celne za produkty rolne trafiały do WE, a nie do budżetu Wielkiej Brytanii, jak to było przed przystąpieniem do Wspólnot. Drugą istotną przyczyną był mocny kurs funta brytyjskiego, który doprowadził do dużego importu zagranicznych produktów i ujemnego bilansu handlowego. Spowodowało to zwiększoną konsumpcję, a co jest z tym związane – wzrost wpłat do budżetu WE z tytułu VAT¹³.

W 1979 r. władzę przejęła Partia Konserwatywna na czele z Margaret Thatcher, która już od 1975 r. była liderem swojego ugrupowania politycznego. Polityka Thatcher była zdecydowanie inna od E. Heatha, który zaakceptował niekorzystne warunki finansowe w 1971 r. Nowy rząd był zmuszony szybko uporać się z kryzysem w relacjach ze WE z dwóch powo-

---

¹² Ibidem.

¹³ *The UK 'rebate'...*, op.cit.

dów. Po pierwsze, duże naciski ze strony zarówno opozycji, jak i własnej partii wymuszały szybką reakcję. Po drugie, Wielka Brytania znajdowała się w głębokim kryzysie gospodarczym. Podczas szczytu WE w listopadzie 1979 r. eksperci Komisji Europejskiej zaproponowali zwiększenie rabatu z 1975 r., ale rząd M. Thatcher uznał, że taka zmiana jest niewystarczająca. Właśnie wtedy premier Wielkiej Brytanii wypowiedziała znane słowa: „we are not asking for a penny piece of Community money for Britain. What we are asking is for a very large amount of our own money back, over and above what we contribute to the Community, which is covered by our receipts from the Community”. Cytat ten jest często skracany do zdania: „I want my money back” (chcę zwrotu moich pieniędzy)¹⁴.

W 1979 r. Zjednoczone Królestwo zażądało upustu we wpłatach do wspólnotowego budżetu w wysokości 1 mld GBP zamiast proponowanych 350 mln GBP. Po długich negocjacjach związanych również z reformą wspólnej polityki rolnej, państwa WE zgodziły się na wprowadzanie w 1980 r. i 1981 r. rabatów w wysokości odpowiednio 600 mln i 700 mln GBP. Nie zaproponowano jednak wtedy żadnego długookresowego rozwiązania problemu¹⁵.

Po kolejnych negocjacjach związanych ze zmianami we wspólnej polityce rolnej Wielka Brytania otrzymała rabat w wysokości 500 mln GBP na 1982 r., ale ciągle było to mniej niż oczekiwany miliard. Co więcej, rabat został zredukowany w stosunku do dwóch wcześniejszych lat. Było to spowodowane m.in. zdecydowanie bardziej stanowczą postawą innych państw członkowskich. Głos Wielkiej Brytanii o łamaniu kompromisu luksemburskiego został zignorowany, ponieważ uznano, że dyskutowany temat nie dotyczył „ważnego interesu państwa członkowskiego”, tym samym nie było konieczne zastosowanie jednomyślności w procedurze podejmowania tej decyzji.

Zaostrzająca się sytuacja międzynarodowa zmusiła państwa do poprawienia stosunków multilateralnych i pogłębienia integracji w połowie lat 80. Budżet Wspólnot Europejskich i zasady jego finansowania były jednym z kluczowych aspektów, które należało jak najszybciej ponownie ustalić. Zbliżające się w 1986 r. przyjęcie nowych członków (Portugalii i Hiszpanii) oraz zwiększający się zakres wydatków z budżetu WE wiązały się z koniecznością zebrania większej ilości środków finansowych. Wielka Brytania zapowiedziała, że nie zgodzi się na reformę zasobów własnych, dopóki nie zostanie ustalony stały mechanizm rabatowy w ich wpłatach do budżetu WE¹⁶. Kwestia obniżki była dokładnie analizowana i proponowano różne warianty

---

¹⁴ *Brytyjski eurosceptycyzm pod lupą*, <http://www.psz.pl/127-unia-europejska/brytyjski-eurosceptycyzm-pod-lupa> (dostęp 25.08.2016).

¹⁵ *The UK's negotiation...*, op.cit.

¹⁶ *Ibidem*.

ty jej obliczania. H. Kohl, kanclerz Niemiec, zaproponował stałą stawkę w wysokości 600 mln GBP na trzy nadchodzące lata, ale premier Wielkiej Brytanii zdecydowanie odrzuciła taki pomysł. Mogłoby to prowadzić do kolejnych żmudnych negocjacji w perspektywie paru lat, a zarówno WE, jak i Wielka Brytania chciały tego uniknąć¹⁷.

W końcu, podczas szczytu Rady Europejskiej w Fontainebleau, we Francji, w dniach 25–26 czerwca 1984 r., Wspólnota Europejska zdecydowała o wprowadzeniu rabatu brytyjskiego¹⁸, który do dzisiaj jest stosowany w budżecie Unii Europejskiej. W 1984 r. wynosił on 600 mln GBP, a od 1985 r. 66% różnicy między wpłatą Wielkiej Brytanii do budżetu z tytułu VAT a środkami otrzymanymi ze WE. W 1984 r. do kalkulacji rabatu brytyjskiego potrzebne były zatem dwie zmienne, tzn. poziom wpłaty z tytułu VAT oraz ogólne wydatki z budżetu WE. Po latach, głównie ze względu na wprowadzenie wpłat państw członkowskich z tytułu DNB jako zasobów własnych, wyliczenia stały się coraz bardziej skomplikowane¹⁹. Najbardziej kontrowersyjne w obliczaniu rabatu brytyjskiego okazało się szczególnie odejmowanie od ogółu wydatków organizacji tych kwot, które były przeznaczane dla państw wstępujących do UE po 30 kwietnia 2004 r. Celem tej korekty było wymuszenie na Wielkiej Brytanii współfinansowania największego rozszerzenia Unii Europejskiej w historii. Szczegóły dotyczące metody obliczania rabatu brytyjskiego można znaleźć w obowiązującej decyzji Rady UE dotyczącej systemu zasobów własnych²⁰. Generalnie jednak, jak już podkreślano, korekta brytyjska wyliczana jest nadal przez pomniejszenie procentowego udziału Zjednoczonego Królestwa w budżecie Unii Europejskiej z tytułu podatku VAT o procentowy udział tego państwa w wydatkach wewnętrznych, które trafiają do państw członkowskich i kandydujących. Kwota ta jest mnożona przez 0,66, ponieważ zgodnie z ustaleniami Wielka Brytania może uzyskać zwrot 66% różnicy między wpłatą do budżetu UE a kwotą otrzymywaną z budżetu, czyli inaczej 66% bilansu netto tego państwa.

Należy zaznaczyć, że w ramach decyzji z Fontainebleau postanowiono także, że każde państwo członkowskie utrzymujące obciążenie budżetowe, które jest nadmierne w stosunku do jego względnej zamożności, może skorzystać z korekty w odpowiednim czasie²¹. W ustaleniach z Fontainebleau

---

¹⁷ Ibidem.

¹⁸ *Council Decision of 7 May 1985 on the Communities' system of own resources, Official Journal L 128, 14/05/1985.*

¹⁹ *The UK 'rebate'...*, op.cit.

²⁰ Decyzja Rady z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (2014/335/UE, Euratom), Dz. Urz. UE L 168/105, 7/06/2014.

²¹ *European Council Meeting at Fontainebleau – Conclusions of the Presidency*, <http://www.margaretthatcher.org/document/114154> (dostęp 24.08.2016).

nie określono, czym są „nadmiernie obciążenia budżetowe” czy „względna zamożność”, pozostawiając to swobodnej interpretacji. Z tego powodu na tę zasadę powoływały się często także inne państwa WE, które chciały uzyskać korekty finansowe obniżające ich wpłaty do wspólnego budżetu. W dokumencie podsumowującym rezultaty negocjacji z Fontainebleau ujęto natomiast, jak już wspomniano, precyzyjnie mechanizm wyliczenia wartości rabatu brytyjskiego. Należy zaznaczyć, że nie wyznaczono jednak ram czasowych, w których ma on obowiązywać. Tym samym w kolejnych latach odebranie tego przywileju Wielkiej Brytanii było niemożliwe (Wielka Brytania mogła zawetować taką decyzję). Co interesujące, obecnie w części szóstej TFUE o postanowieniach instytucjonalnych i finansowych nie występują zapisy dotyczące mechanizmów korekcyjnych, tym samym konsensus z czerwca 1984 r. ciągle obowiązuje²².

Należy jednak podkreślić, że w latach 80. XX w. rabat brytyjski był odpowiednim i koniecznym mechanizmem korekcyjnym. W 1984 r. Wielka Brytania była drugim od końca państwem we WE pod względem dochodu narodowego na głowę mieszkańca, ale jednocześnie drugim największym płatnikiem netto do budżetu WE²³. Co więcej, ponad 70% (obecnie mniej niż 40%²⁴) budżetu stanowiły wydatki na wspólną politykę rolną, z których Wielka Brytania nie mogła korzystać w wystarczającym stopniu ze względu na jej relatywnie mały udział rolnictwa w PKB. Natomiast system finansowania we Wspólnotach ciągle wyglądał podobnie jak za rządów J. Callaghana – był oparty na dochodach z tytułu podatku VAT danego państwa członkowskiego oraz cłach²⁵. Doprowadziło to do tego, że Wielka Brytania otrzymywała z budżetu Wspólnot Europejskich relatywnie mało.

Jak już wcześniej zaznaczano, w wyniku postanowień z 1984 r. nie tylko Wielka Brytania miała możliwość korzystania z mechanizmu kompensacyjnego. Równocześnie Niemcy, jako największy płatnik netto, uzyskały w Fontainebleau redukcję w finansowaniu rabatu brytyjskiego do wysokości 2/3 przypadającej na nie kwoty²⁶, czyli wprowadzony został tzw. rabat od rabatu. W kolejnych latach oprócz utrzymania pierwszych mechanizmów korekcyjnych (rabatu brytyjskiego i rabatu od rabatu dla Niemiec) inne państwa członkowskie zdołały uzyskać upusty w swoich wpłatach

---

²² Wersja skonsolidowana Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dz. Urz. UE C 326, 26/10/2012.

²³ K. Janiak, *Budżet Unii Europejskiej*, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Warszawa 2014, s. 2.

²⁴ *CAP expenditure in the total EU expenditure*, http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/graphs/graph1_en.pdf (dostęp 24.08.2016).

²⁵ *The UK 'rebate'...*, op.cit.

²⁶ M. Czernielewska-Rutkowska, *Budżet ogólny Unii Europejskiej: Stan obecny i perspektywy*, Difin, Warszawa 2007, s. 35–37.

do wspólnego budżetu. Od 2000 r. powiększono obniżkę we wpłatach dla Niemiec oraz rozszerzono stosowanie tego mechanizmu korekcyjnego na inne państwa członkowskie. Z 75% obniżki we wpłatach do budżetu UE na rzecz rabatu brytyjskiego zaczęły korzystać oprócz Niemiec również Austria, Holandia oraz Szwecja. Tym samym inne państwa członkowskie były zobowiązane pokryć w większym stopniu finansowanie rabatu brytyjskiego. Stało się to szczególnie odczuwalne dla takich płatników netto, jak Francja czy Włochy.

Z kolei na lata 2007–2013 Austria, Niemcy, Holandia oraz Szwecja otrzymały tymczasowy upust we wpłatach do budżetu z tytułu VAT. Obniżone stawki poboru dla tych państw UE wahały się w przedziale 0,1–0,225% (stawka obciążenia dla pozostałych państw członkowskich wynosiła 0,3%). Dodatkowo w perspektywie finansowej na lata 2007–2013 wprowadzono obniżki we wpłatach do budżetu UE z tytułu DNB. Zostały one przyznane Holandii oraz Szwecji i wyniosły odpowiednio 605 mln oraz 150 mln euro. Utrzymano także niezmienną formułę rabatu brytyjskiego i rabatu od rabatu.

W Wieloletnich Ramach Finansowych na lata 2014–2020 zastosowano mechanizmy korekcyjne dla Wielkiej Brytanii oraz pięciu państw członkowskich (Austrii, Danii, Niemiec, Holandii oraz Szwecji). Prawo UE wyróżnia zatem obecnie następujące korekty finansowe:

- rabat brytyjski;
- „rabaty od rabatu” – rabaty dla niektórych państw członkowskich od wpłat na rzecz rabatu brytyjskiego. Niemcy, Austria, Szwecja i Holandia wpłacają tylko 25% kwoty, którą powinny przeznaczyć na finansowanie rabatu brytyjskiego. Należy również zaznaczyć, że niesfinansowana przez te państwa część rabatu brytyjskiego obciąża wszystkich pozostałych członków proporcjonalnie do ich DNB²⁷;
- obniżone stawki poboru zasobów własnych opartych na VAT – na lata 2014–2020 Niemcy, Holandia oraz Szwecja wynegocjowały stawkę na poziomie 0,15%, podczas gdy resztę państw członkowskich obowiązuje stawka na poziomie 0,3%²⁸;
- obniżki brutto wpłat opartych na DNB – są to tzw. korekty ryczałtowe²⁹. W latach 2014–2020 Dania, Holandia oraz Szwecja korzystają z corocznej obniżki w ich wpłatach opartych na dochodzie narodowym brutto. Upusty wynoszą odpowiednio 130 mln, 695 mln oraz 185 mln

---

²⁷ *Review of the Balance of Competences between the United Kingdom and the European Union EU Budget*, https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/332762/2902399_BoC_EU_Budget_acc.pdf (dostęp 24.08.2016).

²⁸ Ibidem.

²⁹ *Unijne zasoby własne 2014–2020*, <http://www.consilium.europa.eu/pl/policies/eu-revenue-ownresources/2014-2020/> (dostęp 24.08.2016).

euro. Dodatkowo Austrii przyznano obniżkę na poziomie 30 mln w 2014 r., 20 mln w 2015 r. oraz 10 mln euro w 2016 r. Zgodnie z decyzją Rady UE z 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej „kwoty te mierzone są w cenach z 2011 r. i są dostosowywane do cen bieżących przez zastosowanie najnowszego deflatora PKB dla UE wyrażonego w euro i podanego przez Komisję Europejską, który dostępny jest po sporządzeniu projektu budżetu. Obniżki brutto przyznawane są po obliczeniu korekty na rzecz Zjednoczonego Królestwa oraz jej finansowania [...], i nie mają żadnego wpływu na tę korektę”³⁰.

W budżecie UE występują także tzw. ukryte mechanizmy korekcyjne. Są to koszty poboru tradycyjnych zasobów własnych, czyli koszty funkcjonowania administracji celnej państw członkowskich. Stanowią one część dochodów z opłat celnych, rolnych i cukrowych, która jest zatrzymywana przez państwa członkowskie i pozostaje ich dochodem budżetowym³¹. Na mocy decyzji Rady UE z 26 maja 2014 r. zmniejszono wysokość kosztów poboru, czyli części tradycyjnych zasobów własnych, która pozostaje w państwie członkowskim – z 25 do 20%. Oznacza to, że w budżetach państw członkowskich pozostanie o 5% mniej środków z tytułu tych opłat, które jednocześnie zasilają budżet Unii Europejskiej. Dzięki tej zmianie państwa pobierające znaczące opłaty z ceł wnoszą do budżetu UE większy wkład, co redukuje wpłaty wnoszone do wspólnego budżetu z tytułu dochodu narodowego brutto. Działanie to ma również na celu powolne zmniejszanie tzw. ukrytej korekty w systemie zasobów własnych, czyli decyzji podjętej w 2001 r. podnoszącej koszty poboru tradycyjnych zasobów własnych z 10 do 25%, która miała skorygować nadmiernie negatywne pozycje netto wobec budżetu UE niektórych państw członkowskich, a przede wszystkim Holandii.

Jednocześnie zaobserwowano, że koszty funkcjonowania administracji celnej są zdecydowanie niższe niż fundusze przeznaczane na ten cel. Najbardziej korzystają na tym przeszacowaniu Niemcy, Wielka Brytania i Holandia. Obliczono, że w latach 2007–2013 wymienione państwa zaoszczędziły 55% funduszy przeznaczonych na administrację celną, co stanowi ok. 18 mld euro³².

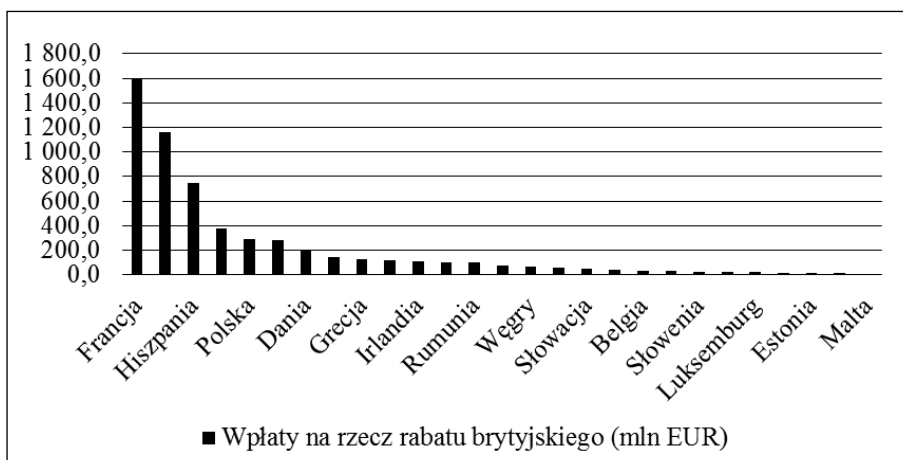
³⁰ Decyzja Rady z dnia 26 maja 2014 r..., op.cit.

³¹ G. Cipriani, *Financing the EU Budget*, Centre for European Policy Studies, Brussels 2014, s. 18.

³² *Wieloletnie ramy finansowe: kształtowanie unijnych wydatków*, <http://www.consilium.europa.eu/pl/policies/multiannual-financial-framework/> (dostęp 24.08.2016).

Finansowanie rabatu brytyjskiego przez państwa członkowskie UE oraz wysokość wpłat Wielkiej Brytanii do budżetu Unii Europejskiej a rabat brytyjski

Jak już wcześniej wielokrotnie wspomiano, obecnie nie wszyscy członkowie UE finansują rabat brytyjski proporcjonalnie do swojego udziału w unijnym DNB. Niemcy, Austria, Holandia oraz Szwecja płacą współcześnie tylko 25% kwoty, którą powinni. Doprowadziło to do sytuacji, w której pozostali członkowie finansują w większej części rabat udzielony Brytyjczykom, niż to wynika z pierwotnych wyliczeń. Trzy państwa członkowskie, tj.: Francja, Włochy i Hiszpania, wpłacają ok. 60% całej kwoty rabatu brytyjskiego. Natomiast Polska w 2014 r. była piątym państwem pod względem wpłaty środków finansowych przeznaczonych na pokrycie rabatu brytyjskiego. Wykres 1 przedstawia kwoty, jakie państwa członkowskie UE wpłaciły w celu sfinansowania rabatu brytyjskiego w 2014 r.

Wykres 1. Wpłaty państw UE na rzecz rabatu brytyjskiego w 2014 r.

Źródło: *EU expenditure and revenue 2014–2020*, http://ec.europa.eu/budget/figures/interactive/index_en.cfm (dostęp 24.08.2016).

Rząd brytyjski szacuje, że w 2015 r. Wielka Brytania wpłaciła 13 mld funtów do budżetu UE, a otrzymała 4,5 mld funtów. Tym samym wpłata netto wyniosła 8,5 mld funtów. Wpłata Wielkiej Brytanii jest niższa niż być powinna ze względu na zastosowanie rabatu brytyjskiego, który w zeszłym roku wyniósł prawie 5 mld funtów. Jeśli Wielka Brytania nie miałaby zagwarantowanego mechanizmu korekcyjnego, to musiałaby

wpłacić do budżetu UE w 2015 r. 18 mld funtów³³. Rabat jest zastosowany przed dokonaniem pierwszych wpłat, dlatego Zjednoczone Królestwo od razu może wpłacać niższą kwotę do budżetu UE. Z powyższych danych można wyliczyć, że „koszt” członkostwa (ang. *membershipfee*) w UE wyniósł w 2015 r. Wielką Brytanię ok. 250 mln funtów tygodniowo. Jednak dane te obejmują tylko wpłaty, bez kwoty, którą później otrzymała Wielka Brytania z UE.

Tabela 1. Rabat brytyjski a wpłaty Wielkiej Brytanii do budżetu UE w latach 1985–2014

Rok	Wpłata brutto	Rabat brytyjski	Rabat jako % wpłaty brutto	Wpłata po rabacie	Rok	Wpłata brutto	Rabat brytyjski	Rabat jako % wpłaty brutto	Wpłata po rabacie
1985	4188,1	981,4	23%	3206,6	2000	14103,4	3420,8	24%	10682,6
1986	4472,3	1871,1	42%	2601,2	2001	11977,0	7342,5	61%	4634,4
1987	4857,5	1631,0	34%	3226,4	2002	13019,2	4933,5	38%	8085,7
1988	5230,6	2407,3	46%	2823,3	2003	13056,7	5184,9	40%	7872,1
1989	5570,2	1723,4	31%	3846,9	2004	14650,9	5272,1	36%	9378,9
1990	6543,0	2375,3	36%	4167,6	2005	14815,9	5185,8	35%	9630,2
1991	5831,2	3562,6	61%	2268,6	2006	15052,3	5221,4	35%	9830,2
1992	6874,3	2580,2	38%	4294,1	2007	15963,2	5188,9	33%	10771,9
1993	8289,2	3155,8	38%	5133,4	2008	13870,9	6252,0	45%	7613,8
1994	6135,1	2294,9	37%	3840,2	2009	12922,4	5657,7	44%	7879,6
1995	8022,1	1449,3	18%	6572,8	2010	15626,8	3562,7	23%	12145,8
1996	8440,7	2913,8	35%	5518,3	2011	14780,3	3595,9	24%	11273,4
1997	8315,6	2431,3	29%	5884,2	2012	17185,8	3803,6	22%	13461,1
1998	12799,1	3153,5	25%	9645,5	2013	18757,3	4329,5	23%	14509,5
1999	11881,7	3576,6	30%	8305,2	2014	17457,5	6066,3	35%	11341,6

Źródło: *The UK 'rebate'...*, op.cit.

Tabela 1 przedstawia wysokość rabatu brytyjskiego, a także wysokość wpłat Wielkiej Brytanii przed zastosowaniem rabatu w latach 1985–2014 oraz po nim. Dzięki rabatowi Zjednoczone Królestwo co roku odzyskiwało od kilkunastu do kilkudziesięciu procent wpłacanej do budżetu kwoty. Wartości tego upustu mocno zmieniały się w czasie, gdyż uzależnione były od wpływów z podatku VAT i wynikającej z tego tytułu wpłaty do wspólnego budżetu. Chociaż Wielka Brytania wpłaca więcej do budżetu UE niż otrzymuje, to wyliczenia ekonomistów rządu brytyjskiego pokazują, że *Brexit* wpłynie w negatywny sposób na gospodarkę Zjednoczo-

³³ *Reality Check: How much does the EU Budget cost the UK?*, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-35943216> (dostęp 24.08.2016).

nego Królestwa. Najnowsze wyliczenia ekspertów rządowych z Londynu pokazują, że każde gospodarstwo domowe może stracić aż 5200 funtów rocznie. W analizie rządu Wielkiej Brytanii wzięto pod uwagę trzy scenariusze: członkostwo w Europejskim Obszarze Gospodarczym (np. jak Norwegia), bilateralna umowa z UE (np. jak Szwajcaria) lub samo członkostwo w Światowej Organizacji Handlu, ale bez dodatkowej umowy z UE (np. jak Rosja). Straty poniesione przez Wielką Brytanię byłyby we wszystkich wariantach ogromne i wynosiłyby odpowiednio: 2600, 4300 oraz 5200 funtów rocznie na jedno gospodarstwo domowe³⁴.

Wnioski – krytyka mechanizmów korekcyjnych oraz propozycje ich reform

Instytucje Unii Europejskiej wielokrotnie podkreślały, że konieczne jest zreformowanie systemu zasobów własnych, a tym samym mechanizmów korekcyjnych w budżecie UE³⁵, których niejasne sposoby obliczania komplikują system finansowy UE.

W 2004 i 2011 r. Komisja Europejska przedstawiła propozycje zmian w systemie zasobów własnych. W obu dokumentach istniały zapisy o poważnych zmianach w mechanizmach korekcyjnych. Planowano m.in. usunąć wszystkie tymczasowe mechanizmy i wprowadzić nowe, bardziej sprawiedliwe instrumenty. KE uznała system finansowania w UE za nieprzejrzysty i niesprawiedliwy dla państw członkowskich. Jako jeden z głównych powodów tej sytuacji wymienione zostały mechanizmy korekcyjne. Podkreślono, że chociaż w latach 80. XX w. stosowanie rabatu brytyjskiego było w pełni uzasadnione, to obecnie sytuacja w UE i Wielkiej Brytanii znacznie się zmieniła. Po pierwsze, zdecydowanie spadł udział wydatków UE na wspólną politykę rolną. Po drugie, DNB Brytyjczyków wzrósł i Wielka Brytania nie jest już jednym z uboższych państw UE, jak na początku członkostwa we WE. Komisja Europejska wskazała również, że mechanizmy kompensacyjne przeszkadzają w realizacji redystrybucyjnej polityki budżetowej UE, która zakłada przeznaczanie znacznych funduszy dla biedniejszych członków organizacji. Wprowadzenie mechanizmów korekcyjnych spowodowało wręcz sytuację, w której uboższe państwa członkowskie finansują rabaty zamożniejszych członków UE³⁶.

Propozycja reformy mechanizmów korekcyjnych z 2004 r. definiowała nadmierne obciążenie budżetowe jako wpłatę netto przewyższającą 0,35%

---

³⁴ *EU referendum: HM Treasury analysis key facts*, <https://www.gov.uk/government/news/eu-referendum-treasury-analysis-key-facts> (dostęp 24.08.2016).

³⁵ *The UK 'rebate'...*, op.cit.

³⁶ *Ibidem*.

DNB państwa członkowskiego, a także proponowała ogólny mechanizm korekcyjny dostępny dla każdego państwa członkowskiego. Z kolei reforma z 2011 r. przewidywała prostszy system obniżek z tytułu DNB, a także obniżenie kosztów poborów tradycyjnych zasobów własnych z 25 do 20%. Ponieważ przy zmianie sposobu finansowania UE potrzebna jest jednomyślność państw członkowskich, nie wszystkie propozycje Komisji Europejskiej zostały zaakceptowane. Jak już podkreślano w 2004 r., zgodzono się jedynie na wprowadzenie nowej metody obliczania rabatu brytyjskiego, aby być pewnym, że Wielka Brytania będzie w części odpowiadała finansowo za największe rozszerzenie UE. Natomiast dzięki propozycjom z 2011 r. dokonano jedynie obniżki kosztów poboru tradycyjnych zasobów własnych do 20%.

Również Parlament Europejski od lat starał się wprowadzić zmiany w systemie zasobów własnych. W 2012 r. wyraził opinię, w której wzywał do wyeliminowania wszystkich mechanizmów korekcyjnych, włączając w to rabat brytyjski. Uznano również, że wszystkie nowe obniżki powinny mieć charakter przejściowy i być oparte na obiektywnych kryteriach ekonomicznych³⁷. Podobnego zdania kilka lat wcześniej był Europejski Trybunał Obrachunkowy, który stwierdził, że mechanizmy korekcyjne zmniejszają przejrzystość systemu finansowania UE. W 2007 r., kiedy opiniował zaproponowaną decyzję dotyczącą zasobów własnych, zauważył następujące problemy: brak zdefiniowanych kryteriów do obiektywnej oceny nadmiernego obciążenia budżetowego oraz brak mechanizmu monitorującego, który na bieżąco sprawdzałby, czy członkowi UE nadal przysługuje mechanizm korekcyjny, lub odwrotnie, czy któreś z państw powinno zostać zakwalifikowane do mechanizmu korekcyjnego.

Zmiany związane z finansowaniem UE były na tyle kłopotliwe, że w lutym 2014 r. powstała Grupa Wysokiego Szczebla ds. Zasobów Własnych, która zajmuje się tworzeniem przejrzystego, prostego i sprawiedliwego systemu finansowania UE³⁸. Grupa ta składa się z członków wyznaczonych przez Parlament Europejski, Radę UE oraz Komisję Europejską, a przewodniczy jej Mario Monti, były premier Włoch i komisarz Unii Europejskiej w latach 1995–2004³⁹. Po końcowych rekomendacjach, które mają zostać przedstawione w bieżącym roku, Komisja Europejska oceni, czy należy rozpocząć proces legislacyjny zmieniający obecny system finansowania UE. Grupa Wysokiego Szczebla ds. Zasobów Własnych opublikowała już pierwsze raporty, które potwierdzają wcześniejsze diagnozy

---

³⁷ Ibidem.

³⁸ *Unijne zasoby własne...*, op.cit.

³⁹ *The high-level group on ownresources*, http://ec.europa.eu/budget/mff/hlgor/index_en.cfm (dostęp 24.08.2016).

Parlamentu Europejskiego i Komisji. Monti jest zdania, że zasoby własne, które miały uniezależnić UE od bezpośrednich wpłat z państw członkowskich, nie spełniają swojej funkcji⁴⁰ (aż 83% przychodów UE w 2013 r. było przekazywanych bezpośrednio z budżetów narodowych). Twierdzi również, że konieczna jest reforma procedury legislacyjnej zatwierdzającej zmiany w zasobach własnych budżetu UE. Obecnie, aby zreformować system finansowania działalności UE, należy uzyskać zgodę 28 państw członkowskich, co było do tej pory niemożliwe do osiągnięcia.

F. Zuleeg z European Policy Centre uważa, że to właśnie rabat brytyjski jest głównym powodem, przez który niemożliwe jest zreformowanie budżetu UE po stronie przychodów⁴¹. Dla przykładu propozycje reformy dochodów z tytułu VAT spotykały się ze sprzeciwem Wielkiej Brytanii, ponieważ właśnie te wpłaty są niezwykle istotne przy obliczaniu rabatu brytyjskiego. Od wielu lat rządy Wielkiej Brytanii, bez względu na ich przynależność polityczną, blokują głębsze reformy systemu finansowania UE. Zazwyczaj Wielka Brytania stara się nie podejmować tematu, a przed szczytami Rady Europejskiej rząd Zjednoczonego Królestwa informuje, że nie ma zamiaru dyskutować na temat rabatu brytyjskiego – *The rebate is not on the agenda*⁴². Jedynie w 2005 r. rząd Tony’ego Blaira, jak już wcześniej wspomniano, zgodził się, aby wykluczyć z obliczeń większość kosztów związanych z rozszerzeniem UE. Z kolei dziesięć lat później decyzja premiera Blaira dotycząca wystąpienia Wielkiej Brytanii z UE jest ciągle oceniana przez brytyjską opinię publiczną jako negatywna⁴³.

Polscy eksperci uważają, że także w interesie naszego państwa jest likwidacja wszelkich mechanizmów korekcyjnych, a w szczególności rabatu brytyjskiego. Jak twierdzi J. Hofmokl z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, obecne rozwiązania, oparte na skomplikowanym schemacie korekcji wpłat, nie spełniają już stawianego przed nimi zadania. „Wpływy z tytułu podatku VAT zostały wyraźnie obniżone, więc nie istnieją już przesłanki przemawiające za utrzymaniem mechanizmu redukującego wpłatę Wielkiej Brytanii. Sytuacja gospodarcza tego państwa nie daje już również podstaw do roszczeniowej podstawy, która od wielu lat dominu-

---

⁴⁰ *EU ownresources: Momentum for a reform*, <http://ec.europa.eu/budget/mff/hlgor/library/selected-readings/01-DOC-COMM-EUORMomentumForReform-EUIDeFeoLafan-Feb2016.pdf> (dostęp 20.08.2016).

⁴¹ *Britain outside Europe? Fewer EU concessions to UK post-Brexit*, http://www.epc.eu/documents/uploads/pub_4406_britain_outside_europe.pdf (dostęp 10.09.2016).

⁴² J. Hofmokl, *Polska wobec Rabatu Brytyjskiego i reformy budżetu UE*, „Analizy i Opinie”, nr 20/2004, s. 5.

⁴³ *Tony Blair helped to double Britain’s EU payments*, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/eu/11200124/Tony-Blair-helped-to-double-Britains-EU-payments.html> (dostęp 30.08.2016).

je w dyskursie europejskim na Wyspach⁴⁴. Co więcej, obecnie wszystkie mechanizmy korekcyjne są stosowane dla najbogatszych państw Unii Europejskiej, co prowadzi do kuriozalnej sytuacji, w której ogromna część rabatu brytyjskiego jest finansowana przez najbiedniejszych członków⁴⁵.

Negocjacje ram finansowych na lata 2014–2020 ze względu na ostatni kryzys finansowy i rosnący „eurosceptycyzm” odbyły się w napiętej atmosferze i nie zdecydowano o poważniejszych reformach systemu finansowania działalności UE. Mechanizmy korekcyjne, które na początku miały być wyjątkiem stosowanym tylko dla Wielkiej Brytanii, stały się istotnym elementem w tym systemie. Obecni beneficjenci mechanizmów korekcyjnych są nie tylko płatnikami netto, ale także celem zmasowanej fali migracji – w tym kontekście mógłby powstać nowy instrument po stronie wydatkowej. Tym samym finansowanie działalności UE wpisuje się w szerszy zakres dyskusji na temat przyszłości tej organizacji, jej formy oraz przywilejów członków. Dlatego warto podczas tworzenia kolejnych ram finansowych, zwłaszcza prawdopodobnie przy nieobecności w negocjacjach przedstawicieli Wielkiej Brytanii, rozważyć możliwość zrezygnowania ze wszystkich mechanizmów korekcyjnych po stronie przychodów, bo kwestia likwidacji rabatu brytyjskiego i rabatów od rabatów przy braku członkostwa Zjednoczonego Królestwa w UE wydaje się już przesądzona.

Bibliografia

- 1967: *De Gaulle says 'non' to Britain – again* http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/november/27/newsid_4187000/4187714.stm.
- Britain outside Europe? Fewer EU concessions to UK post-Brexit*, http://www.epc.eu/documents/uploads/pub_4406_britain_outside_europe.pdf.
- Brytyjski eurosceptycyzm pod lupą*, <http://www.psz.pl/127-unia-europejska/brytyjski-eurosceptycyzm-pod-lupa>.
- CAP expenditure in the total EU expenditure*, http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/graphs/graph1_en.pdf.
- Cipriani G., *Financing the EU Budget*, Centre for European Policy Studies, Brussels 2014.
- Common Market founded*, <http://www.history.com/this-day-in-history/common-market-founded>.
- Council Decision of 7 May 1985 on the Communities' system of own resources*, Official Journal L 128, 14/05/1985.

---

⁴⁴ J. Hofmokl, op.cit., s. 6.

⁴⁵ Ibidem.

- Czernielewska-Rutkowska M., *Budżet ogólny Unii Europejskiej: Stan obecny i perspektywy*, Difin, Warszawa 2007.
- De Gaulle and European Integration*, <http://aei.pitt.edu/9302/1/DeGaulleMorav.pdf>.
- Decyzja Rady z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (2014/335/UE, Euratom), Dz. Urz. UE L 168/105, 7/06/2014.
- EU own resources: Momentum for a reform*, <http://ec.europa.eu/budget/mff/hlgor/library/selected-readings/01-DOC-COMM-EUORMomentum-ForReform-EUIDeFeoLaffan-Feb2016.pdf>.
- EU referendum: HM Treasury analysis key facts*, <https://www.gov.uk/government/news/eu-referendum-treasury-analysis-key-facts>.
- European Council Meeting at Fontainebleau – Conclusions of the Presidency*, <http://www.margareththatcher.org/document/114154>.
- Hofmokl J., *Polska wobec Rabatu Brytyjskiego i reformy budżetu UE*, „Analizy i Opinie”, nr 20/2004.
- Janiak K., *Budżet Unii Europejskiej*, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Warszawa 2014.
- Reality Check: How much does the EU Budget cost the UK?*, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-35943216>.
- Review of the Balance of Competences between the United Kingdom and the European Union EU Budget*, https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/332762/2902399_BoC_EU_Budget_acc.pdf.
- Spence J., *A high price to pay? Britain and the European budget*, “International Affairs”, No. 6/2012.
- The high-level group on own resources*, http://ec.europa.eu/budget/mff/hlgor/index_en.cfm.
- The UK ‘rebate’ on the EU budget*, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/577973/EPRS_BRI\(2016\)577973_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/577973/EPRS_BRI(2016)577973_EN.pdf).
- The UK’s negotiation of its EU Budget rebate*, <http://theses.gla.ac.uk/3213/1/2012Lee> CHPhD.pdf.
- Tony Blair helped to double Britain’s EU payments*, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/eu/11200124/Tony-Blair-helped-to-double-Britains-EU-payments.html>.
- Unijne zasoby własne 2014–2020*, <http://www.consilium.europa.eu/pl/policies/eu-revenue-ownresources/2014-2020/>.
- Wersja skonsolidowana Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dz. Urz. UE C 326, 26/10/2012.
- Wieloletnie Ramy Finansowe – słownik pojęć*, <http://www.msz.gov.pl/resource/5baca434-1692-4cdd-8af0-62d281e53692:JCR>.

Wieloletnie ramy finansowe: kształtowanie unijnych wydatków, <http://www.consilium.europa.eu/pl/policies/multiannual-financial-framework/>.

Słowa kluczowe: mechanizmy korekcyjne, budżet UE, rabat brytyjski, zasoby własne budżetu UE, Wielka Brytania

Key words: Correction Mechanisms, EU Budget, UK Rebate, Own Resources of the EU Budget, United Kingdom

Abstract

Correction Mechanisms in the Own Resources of the EU Budget, with Particular Emphasis on the UK Rebate

The aim of the study is to present the correction mechanisms specifics in the own resources of the EU budget, particularly the British rebate, and an attempt to answer the question about their future. First part of the work focuses on the essence, the genesis and evolution of correction mechanisms, with particular emphasis on the British rebate. Further, the amount of funding of the British rebate by the EU Member States in 2014, the amount of payments by the UK to the EU budget and the impact of the UK correction on its amount have been presented. The conclusions include an attempt to assess the validity of the budgetary adjustments and proposals of possible reforms.